

RECENZIÓK

PÁKOZDY LÁSZLÓ MÁRTON

Szövetség és hűség. Tanulmányok

Szerző: Pákozdy László Márton
ISBN 978 963 558 166 5
Kiadó: Kálvin Kiadó, Budapest, 2010 (215 oldal)

Az adósságot törleszteni kell. Nemcsak a kereskedelmi bankok világában igaz ez a tétel, hanem a tudományművelésben is. A szülőváros, a magyar reformátusok közössége, valamint két felsőoktatási intézmény egyaránt felismerte ezt Pákozdy László Márton centenáriumán. Ünnepezt a szülőváros, emléktábla avatására került sor Hódmezővásárhelyen; ezen kívül tudományos ülést tartott a Doktorok Kollégiuma nyári konferenciáján, ősszel pedig a Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Kara és a Debreceni Református Hittudományi Egyetem. Az évfordulóra a Kálvin Kiadó gondozásában jelent meg a *Szövetség és Hűség* című kötet, válogatást adva a professzor tanulmányaiból, Marjovszky Tibor (DRHE Bibliai Teológiai és Vallástörténeti Tanszék) szerkesztésében.

A kötet kilenc tanulmányt tartalmaz Pákozdy László életművéből, az 1938 és 1982 közötti időszakból – tehát gyakorlatilag a szerző pályáját követhetjük nyomon mintegy 200 oldalon, ezt egészíti ki a tudós műveinek válogatott bibliográfiája 1930–1985.

A bevezető tanulmányt Hodossy-Takács Előd (DRHE Bibliai Teológiai és Vallástörténeti Tanszék) írta, *A vallás-*

történet és bibliai teológia tanszéke: egy tudományos-oktatási modell érvényre juttatása a 20. század derekán címmel. A szerző nem a tisztelgő kötetek kezdetén szinte kötelezően megjelenő méltatást írt, hanem arra tett kísérletet, hogy bemutassa azt a tudományos közeget, ami meghatározta Pákozdy felfogásának alakulását.

A kilenc tanulmány sokat elárul arról, hogy milyen az igazi teológus. Az életmű megdöbbentő, a szerző teljes magabiztossággal mozgott az exegézis és a vallástörténet területén, az ó- és az újszövetségi tanulmányok átfogó és részletkérdéseivel egyaránt tökéletesen tisztában volt. Kitűnően ismerte az intertestamentális irodalmat is. Munkájának komoly hatása volt gyakorlati teológiai téren, rendszeres teológiai érdeklődését számtalan helyen elárulja, de egyes írásai ökumenikus nyitottságáról is árulkodnak (ezek illusztrálására I. a debreceni emléknapon elhangzott előadásokat). A kötetből kiderül az is, hogy a jó teológus nem egyszerűen igényes, de maximalista, és vitára is nyitott. Lásunk erre két példát!

Ószövetségi revízióink kérdései. Az Exodus 3,14 értelmezése és fordítása című írásban (28–48.) a szerző külön-

böző héber nyelvtanok, szótárak és keleti szöveggyűjtemények szövegeit és igeidőfelfogását elemzi hosszú oldala-
kon át annak érdekében, hogy bemutassa a Magyar Bibliatanács elnöksége számára a vonatkozó igehely „*leszek, aki leszek*” formában történő fordítása mellett szóló érveket. Megjegyezhető, hogy a legújabb bibliafordítás is a „*vagyok, aki vagyok*” fordítást adja – kíváncsian várjuk, hogy a jelenleg folyó revízió hoz-e ebben a kérdésben változást. A másik, vitakészség szempontjából feltűnő írás a 83–93. oldalakon olvasható: *Egy cerami mythos és a bibliai bűnbeesés*. Ezt a tanulmányt egy néprajztudósi közlemény ihlette, melyben egy 1930-as évekbeli et-

nológiai kutatás mitológiai eredményei kerültek összehasonlításra a bibliai őstörténet első felével. Rögtön felvetődik ilyenkor egy módszertani kérdés: összevethető-e egyáltalán egy Új-Guineától nyugatra található szigeten felbukkant mítosz a bibliai szöveggel? Ha erre az összevetésre sor kerül, milyen megfontolások mentén beszélhetünk legitim kutatásról? A válasz: az első lépés minden esetben csak a bibliai szöveg eredeti kontextusában történő megértése és komolyan vétele lehet. Ehhez kell teológusnak lenni. Ezt kell megtanulni a ma teológus nemzedékének is.

Hodossy-Takács Előd

